

Media & Kamervragen over Astra Zeneca vaccin deal en de rol van

5.1.2e

Korte toelichting vragen Media en Kamer over AZ:

De heer 5.1.2e 5.1.2e heeft geen rol gespeeld in de onderhandelingen/onderhandelingsgesprekken met Astra Zeneca. Dat is ook nadrukkelijk van tevoren afgesproken en schriftelijk bevestigd tussen 5.1.2e en het Ministerie. 5 5.1.2e heeft het Ministerie overigens netjes gemeld dat 5.1.2e werkzaam is bij Astra Zeneca in Duitsland.

Toen de heer 5.1.2e eind maart werd gevraagd 5.1.2e was Astra Zeneca niet in beeld. Astra Zeneca is pas midden mei betrokken geraakt bij corona vaccins, door een samenwerking aan te gaan met Oxford.

In april is aan 5.1.2e 5.1.2e gevraagd de context van de ontwikkeling van mogelijke coronavaccins mede in kaart te brengen: de (internationale) ontwikkelingen, spelers, issues en beleidsopties. Ook is hij gevraagd om te adviseren over het eventueel ondersteunen van veelbelovende initiatieven rond vaccinontwikkelingen en de mogelijke productie hiervan. Doel hiervan is om in Nederland de optie op eventuele vaccins beschikbaar te hebben.

De heer 5.1.2e heeft niet namens Nederland aan de onderhandelingen/gesprekken over mogelijke vaccins tegen corona deelgenomen en heel specifiek niet t.a.v. Astra Zeneca. Dat is ook nadrukkelijk van tevoren afgesproken en specifiek schriftelijk bevestigd tussen het ministerie en 5.1.2e De onderhandelingen over mogelijke coronavaccins worden gevoerd door het zogeheten Joint Negotiation Team, in opdracht van de Europese Commissie. Hierin zijn ook de vier landen van de Inclusieve Vaccin Alliantie (Duitsland, Frankrijk, Italië en Nederland) op ambtelijk niveau vertegenwoordigd. De Nederlandse besluitvorming en inzet worden bepaald door het kabinet. Ook de keuze van de vaccin opties waarmee wordt onderhandeld wordt bepaald heeft de heer 5.1.2e geen rol gespeeld, dit is bepaald door het kabinet in samenwerking met de voornoemde Europese landen. Het RIVM adviseert hierbij het kabinet.

De deal met Astra Zeneca is onderhandeld door Duitsland en inmiddels overgenomen (en initieel betaald) door de EU.

De heer 5.1.2e heeft het Ministerie overigens keurig op de hoogte gebracht dat 5.1.2e voor Astra Zeneca 5.1.2e 5.1.2e heeft nimmer contacten heeft gehad met de Nederlandse overheid.

Tevens heeft 5.1.2e direct met het Ministerie duidelijk afgesproken dat hij op geen enkele wijze betrokken was, of verder betrokken wil worden in de keuze voor Astra Zeneca, noch bij het opstellen van het contract of de onderhandelingen/gesprekken. Dit heeft 5.1.2e diverse malen in de maand mei mondeling en ook later schriftelijk bevestigd per officiële brief aan de Minister en het Ministerie (zie bijgevoegde brief).

Er is hier geenszins sprake van enige belangenverstrengeling of zelfs maar de schijn ervan.

5.1.2e

5.1.2

5.1.2e

5.1.2e

De heer 5.1.2e heeft er in grote mate aan bijgedragen dat heel Nederland (met klachten) zich vanaf eind mei kan laten testen. Het kabinet is hem hier dankbaar voor.

Uitgebreidere achtergrond:

5.1.2e

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft namens het kabinet 5.1.2e op 26 maart jl. gevraagd om tijdelijk als 5.1.2e op te treden voor diverse aspecten rondom de coronacrisis. Hij is gevraagd om zijn kennis en inzichten te delen, om zaken uit te zoeken, (inter)nationale contacten te leggen, adviezen uit te brengen en acties te versnellen. 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e

Testen

In eerste instantie heeft de heer 5.1.2e zich gericht op de opties die Nederland heeft ten behoeve van het verhogen van het aantal coronatesten. De heer 5.1.2e heeft er in grote mate aan bijgedragen dat heel Nederland (met klachten) zich vanaf eind mei kan laten testen.

Vaccins

Later is de heer 5.1.2e door het kabinet gevraagd de context van de ontwikkeling van mogelijke coronavaccins mee in kaart te brengen: de (internationale) ontwikkelingen, spelers, issues en beleidsopties. Ook is hij gevraagd om te adviseren over het eventueel ondersteunen van veelbelovende initiatieven rond vaccinontwikkelingen en de mogelijke productie hiervan. Doel hiervan is om in Nederland de optie op eventuele vaccins beschikbaar te hebben.

Vaccin onderhandelingen

5.1 5.1.2e heeft niet namens Nederland aan de onderhandelingen/gesprekken over mogelijke vaccins tegen corona deelgenomen en heel specifiek niet t.a.v. Astra Zeneca. Dat is ook nadrukkelijk van tevoren afgesproken en specifiek schriftelijk bevestigd tussen het ministerie en 5.1.2e. De onderhandelingen over mogelijke coronavaccins worden gevoerd door het zogeheten Joint Negotiation Team, in opdracht van de Europese Commissie. Hierin zijn ook de vier landen van de Inclusieve Vaccin Alliantie (Duitsland, Frankrijk, Italië en Nederland) op ambtelijk niveau vertegenwoordigd. De Nederlandse besluitvorming en inzet worden bepaald door het kabinet. Ook de keuze van de vaccin opties waarmee wordt onderhandeld wordt bepaald door het kabinet in samenwerking met de voornoemde Europese landen. Het RIVM adviseert hierbij het kabinet.

Oxford/Astra Zeneca (AZ) Vaccin

Het Oxford vaccin stond al langer op de Nederlandse radar (m.n. in April), o.a. door input van het RIVM. Bij de aanstelling van 5.1.2e 5.1.2e was AZ nog niet betrokken bij de ontwikkeling van een corona vaccin. Pas begin mei sloot AZ zich aan bij Oxford en heeft vervolgens een aantal grotere EU landen (niet Nederland) gevraagd om samen te werken. Duitsland heeft AZ haar interesse laten weten en de Duitse Volksgezondheid Minister heeft hier de Nederlandse Minister van VWS midden (15) mei over ingelicht met het idee om mogelijk samen te werken. 5.1.2e was hier niet van op de hoogte en deze contacten zijn buiten hem om gegaan.

In de eerste helft (begin) Mei heeft 5.1.2e het Ministerie van VWS ingelicht dat 5.1.2e 5.1.2e maar dat 5.1.2e niet weet of hij ook betrokken is bij vaccins (dat begreep 5.1.2e pas goed na overleg met de Minister op 15 mei).

5.1.2e heeft de Minister geadviseerd om meerdere deals te doen omdat erg moeilijk is in te schatten is of er überhaupt een effectief en veilig vaccin komt en welke firma's het meest kansrijk zijn. Duitsland "pushte" erg op AZ en 5.1.2e stond hier gereserveerd tegenover en pleitte om tegelijk andere opties te overwegen.

Omdat de EU -toen- niet veel snelheid maakte met vaccin opties te secureren, is besloten om een alliantie met Duitsland, Frankrijk, Italië en Nederland te creëren (De Inclusive Vaccin Alliantie, waar andere landen later bij konden aansluiten). De eerste deal is vervolgens door Duitsland onderhandeld (met AZ). Inmiddels ligt het mandaat bij een EU samenwerkingsverband. Bij de onderhandelingen met AZ omtrent het kandidaat-vaccin is door de voornoemde vier landen intensief samengewerkt. Daarbij hebben de landen hun zienswijze onderling steeds besproken en heeft Duitsland vervolgens namens de vier landen het contact met AZ onderhouden. De Nederlandse besluitvorming en inzet zijn bepaald door de 5.1.2e en/of de minister van VWS zelf.

5.1.2e heeft namens Nederland géén rol in de onderhandelingen/gesprekken gespeeld en was ook géén lid van het onderhandelingssteam. Inmiddels heeft de EU de deal van de 4 landen overgenomen namens de gehele EU. 5.1.2e heeft aangegeven na 15 mei (toen duidelijk werd dat NL via Duitsland AZ wilde overwegen) dat hij niet bij de keuze van AZ betrokken wilde zijn. Het RIVM is om advies gevraagd naar mogelijke kanshebbers. Ook heeft 5.1.2e met het Ministerie afgesproken om niet bij de (contract)onderhandelingen/gesprekken met AZ betrokken te willen zijn.

5.1.2 5.1.2e
De heer 5.1.2e heeft het Ministerie overigens keurig op de hoogte gebracht dat 5.1.2e voor AZ in Duitsland werkt. 5.1.2e 5.1.2e heeft overigens nimmer contacten heeft gehad met de Nederlandse overheid, noch hebben 5.1.2e hierover met elkaar gesproken.

Tevens heeft 5.1.2e met het Ministerie duidelijk afgesproken dat hij op geen enkele wijze betrokken was, of verder betrokken wil worden in de keuze voor AZ, noch bij het opstellen van het contract of de onderhandelingen/gesprekken. Dit heeft 5.1.2e diverse malen in de maand mei mondeling en ook later schriftelijk bevestigd per officiële brief aan de Minister en het Ministerie (zie bijgevoegde brief).

Er is hier geenszins sprake van enige belangenverstrengeling of de schijn ervan.

Astra Zeneca

5.1.2e werkt onbezoldigd en AZ levert de vaccins tegen kostprijs en lijkt nu (by far) de goedkoopste vaccin leverancier te worden en mogelijk (...) een van de eerste. Het zou vreemd zijn om dit vaccin de EU of NL te onthouden omdat 5.1.2e 5.1.2e bij AZ werkt terwijl hij niet bij de onderhandelingen betrokken is.

Maar, nogmaals, om elke vorm van zelfs de schijn van, niet bestaande, belangenverstrengelingen te vermijden heeft 5.1.2e geen rol gespeeld in de onderhandelingen en hier ook geen contact met 5.1.2e over onderhouden. Dit alles naast het feit dat niet Nederland, maar Duitsland, mede namens Nederland, heeft onderhandeld en 5.1.2e überhaupt geen onderhandelings-mandaat/bevoegdheid heeft.

Aan:
Minister VWS, Mr Hugo de Jonge

5.1.2e

Ministerie VWS
Den Haag

Eindhoven, 8 juni 2020

Op 26 maart jongstleden heb ik, op verzoek van de Minister van VWS, mede namens het kabinet, toegezegd om me onbezoldigd en vrijwillig in te zetten, ten aanzien van de corona crisis; dit alles als ondersteuning van het kabinet.

Op verzoek heb ik mij in eerste instantie heb ik mij gericht op "testen", en daarnaast ook andere ondersteuning geboden en adviezen gegeven.

Begin april heeft de Minister mij ook gevraagd me te richten op vaccins en te kijken waar ik het kabinet van dienst kan zijn, zoals: "wat zijn de ontwikkelingen", "wie zijn de spelers" en "wat doen die" en "wat zou het Nederlandse beleid kunnen zijn".

Ik heb in memo van 13 april jl. aan de Minister en het ministerie nog eens bevestigd wat mijn activiteiten

5.1.2e

Zoals eerder gezegd, draag ik - in het landsbelang - graag bij met (vrijblijvend) advies en het delen van mijn inzichten in relevante ontwikkelingen rond vaccins. Het is goed om te zien dat het RIVM overigens ook haar eigen beelden heeft en die gedeeld heeft met het ministerie van VWS en het is uiteraard aan het ministerie van VWS om prioriteiten te stellen en alle keuzes te maken. De beelden verschillen overigens niet veel. Ik heb met jullie gedeeld wat ik in de vaccin wereld zie gebeuren en wat eventueel het Nederlandse beleid zou kunnen zijn. Keuzes en besluiten in deze zijn allicht geheel aan VWS en de Minister.

Deze keuzes gelden misschien in het bijzonder voor de fase waar we nu in komen van mogelijke onderhandelingen met bedrijven.

Ik benadruk ik hier nogmaals dat ik niet betrokken ben bij de formele besluitvorming of mandaten ten aanzien van onderhandelingen, maar gericht ben op het geven van achtergrondinformatie, beelden en visies, daar waar gewenst contacten kan inzetten, of eventueel binnen een mandaat (nu niet van toepassing) zaken voor het ministerie kan doen. Het is aan het ministerie om af te wegen of deze beelden en inzet worden gebruikt. Overigens ervaar ik de samenwerking als uiterst prettig en professioneel, waarbij we wederzijds goed letten op de eigen verantwoordelijkheden.

Ik heb in mijn analyse en adviezen eerder al aangegeven, dat ik zie dat de US, de UK en China en mogelijk India en Japan contracten sluiten met de meest veelbelovende vaccin ontwikkelaars (met risico's allicht) en mogelijk drug-substance en fill/finish (contract)producenten. Mij lijkt het verstandig dat Nederland en Europa (naast of i.s.m. CEPI/GAVI) hetzelfde doet. Ik heb gedeeld dat naar mijn inzichten er circa 5 to 10 producenten/ontwikkelaars hier voor in aanmerking komen (in lijn met beelden RIVM en andere landen).

In dit kader wil ik in het bijzonder de ontwikkelingen rondom het vaccin van Oxford noemen. Zowel het RIVM als ikzelf hebben in april (en begin mei) aangegeven dat Oxford een mogelijke koploper kan zijn. Dit blijft allicht ongewis en risicovol en het kan zomaar ineens tegenvallen, of vertragen, zelfs kan het zijn dat de ontwikkeling moet stoppen. Ik wijs er dus nogmaals op dat Oxford voorop lijkt te lopen in timing, maar er blijven grote risico's aan zitten, net zoals bij alle andere vaccins, hoewel de een mogelijk meer risico's heeft dan de ander.

Vervolgens is op 30 april is een samenwerking aangekondigd tussen Oxford en AstraZeneca (AZ) rond hun kandidaat-vaccin. AZ heeft een week later (begin mei) verschillende grote Europese landen benaderd, waaronder Duitsland (niet Nederland) of men zou willen samenwerken en alvast vaccins van AZ zou willen committeren. Met name Duitsland heeft hierop gereageerd en wel bij de Duiste Landen

5.1.2e

Vervolgens is er, zoals bekend, in de loop van mei, contact geweest tussen de Ministers van Duitsland en Nederland over een mogelijke samenwerking tussen beide (en mogelijk meer) landen met betrekking tot het committeren van vaccin ontwikkelaars. Duitsland heeft hierin gepleit voor AZ, waarmee we dus al contact had.

Wat mij betreft is dat één van de keuzes en vaccin ontwikkelaars (zie boven).

Inmiddels is er een (inclusieve!) alliantie aangekondigd met naast Nederland en Duitsland, ook Frankrijk en Italië, om gezamenlijk vaccin capaciteiten te committeren (ook voor derden). Dit lijkt mij een goede zaak.

Duitsland heeft ook gevraagd of zij, mede namens de andere landen, de gesprekken (en onderhandelingen) met AZ zouden kunnen doen. Gezien de eerdere contacten tussen AZ en Duitsland, zijn (logisch) de andere landen hiermee akkoord gegaan.

Duitsland heeft sinds dien alle contacten namens de alliantie onderhouden met AZ ten aanzien van de onderhandelingen en een mogelijk contract. Hierbij is - naast de top van AZ - ook

5.1.2e

betrokken.

Ik heb hier over géén contact met

5.1.2e

Maar om naast de materiele scheiding (want die is er) ook de schijn van belangen verstrengeling te vermijden, hecht ik er aan om nogmaals te herhalen dat ik met

5.1.2e

de afspraak heb gemaakt geen enkel zakelijk contact te onderhouden ten aanzien van deze onderhandelingen en dat ik verder ook namens Nederland niet betrokken ben geweest, of wil zijn, of worden bij de onderhandeling. Ik laat dat geheel aan het ministerie i.s.m. de Duitse overheid.

Ik bevestig dat ik met name met

5.1.2e

van AZ contact heb gehad (beide ken ik goed). In deze contacten heb ik de interesse uitgesproken die Nederland en ook andere landen hebben om te evalueren dat/óf wij eventueel een deal met Oxford/AZ willen overwegen. Ik heb daarin niet gesproken over het (of een) contract of de inhoudelijke elementen daarvan en ik zal dat ook niet doen. Ik laat het aan de alliantie en het ministerie óf er een contract komt en hóé dat er uit zal komen te zien. Ik zal me niet met de inhoud bemoeien en wil die ook niet weten.

Graag help ik met alle andere (vaccin) activiteiten, zoals een inventarisatie m.b.t de stand van de ontwikkeling, het ophalen van informatie of over mogelijke knelpunten in de productieketens van bedrijven die van betekenis zijn. De (achtergrond)informatie kan jullie (of zo je wil de nadere landen) helpen in de gesprekken die jullie voeren.

Tot slot herhaal ik dat ik de rol van 5.1.2e vervul 'om niet' en het een eer vindt om Nederland in deze lastige omstandigheden te ondersteunen. Dit schrijven is voor mij belangrijk om zo te onderstrepen dat er geen enkele belangenverstrengeling speelt (ik heb overigens uit de media begrepen dat AZ e.e.a. "at cost, and not for profit" doet). Maar dit uitgebreide schrijven dient er ook toe om te bevestigen dat ik niet bij de AZ (en mn Duitsland) onderhandelingen betrokken ben (geweest) of wil zijn (gezien de positie van 5.1.2e 5.1.2e om zo ook elke vorm van schijn van belangenverstrengeling (die er - nogmaals - überhaupt niet is) wil vermijden. Het is misschien "iets overdreven of puristisch" maar het lijkt mij van belang om dit toch zo strict te doen.

Met vrie

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e